

Posudek na bakalářskou práci

Autor práce: **Olga Gonšenicová**

Název práce: Proměna obrazu homosexuality v souvislosti s kulturními změnami v České Republice po roce 1989

Oponent: Mgr. Zdenka Sokolíčková, Ph.D. M.A.
Katedra kulturních a náboženských studií
PdF, Univerzita Hradec Králové
zdenka.sokolickova@uhk.cz, 00420 732 765 950

Předložená práce si klade za cíl zmapovat, jak a v důsledku čeho se u nás změnilo vnímání homosexuality po pádu komunistického režimu. Téma považuji za zajímavé, vypovídající sekundárně o dalších aspektech kulturního vývoje v ČR.

Text je postaven především na zpracování literatury, výzkum (dotazování dvou osob) je pouze ilustrativního charakteru. Drtivá většina práce je deskriptivního charakteru, pokusy o analýzu jsou poněkud „nemotorné“, například zmínění Girardovy teorie obětního beránka (s. 44) působí bez hlubšího ponoru do Girardovy teorie násilně. Klíčem k analýze měla být studentce otázka, „*jak působila kulturní změna vyvolaná politickými, ekonomickými a společenskými posuny po roce 1989 na problematiku homosexuality v české společnosti*“. Z textu není jasné, zda studentka chápe tyto změny jako na sobě nezávislé, či předpokládá, že změna v jedné oblasti vyvolává změnu v oblasti druhé. Domnívám se totiž, že se většinou jedná o vzájemně propojené procesy, takže úvahy ve smyslu „*ekonomické změny jsou v práci zmíněny jen okrajově, protože jejich příčiny ani důsledky neměly značný vliv na tematiku homosexuality*“ (s. 15) nedávají valný smysl.

Obecně je práce psána trochu neobratným jazykem („*mladší děti koukají na tento jev již bez sebevětšího překvapení*“, s. 29) a narazila jsem i na obsahově problematická místa, např. „*příslušníkem této komunity se může považovat každý, kdo má menšinovou sexuální orientaci a nezáleží na tom, zda se sám za příslušníka této komunity považuje*“ (s. 31). Téma identity je komplikované a paušální tvrzení, že sexuální orientace z člověka automaticky dělá příslušníka menšiny, i když on sám se s ní neidentifikuje, je na oboru transkulturní komunikace poněkud nešťastné.

Po formální stránce je práce vyhovující, i když důkladnější jazyková redakce by jí slušela. V textu najdeme množství překlepů (nadpis *Společnost a homosexualita od **straších** dějin do konce 19. století*, s. 18), nevhodných termínů (pokud je mi známo, poučenější hovoří o lesbách, nikoliv lesbičkách, neboť tato zdrobnělina je zabarveným pojmem) i několik hrubých chyb („*Na rozlišení od ostatních vězňů byli označováni růžovými trojúhelníky, které*

musely nosit na svém oděvu,“ s. 19). Není mi jasné, proč se (dokonce) v nadpisu práce objevuje zápis Česká Republika s velkým R.

Je také škoda, že práce nijak nekomentuje aktuální dění, kampaně či kontroverzní aspekty tématu. Existuje přece stále poměrně silný negativní hlas v české společnosti a homosexualita není zdaleka přijímána jako neproblematická, bylo by tudíž zajímavé podívat se na probíhající změny (viz např. www.jsmefer.cz nebo dokument Jany Počtové *Nerodič*). Se změnou vnímání homosexuality určitě souvisí také angažmá známých osobností ve veřejném protoru, které je u nás poměrně širokospektré, ale které práce rovněž nijak nereflektuje.

Do diskuse během obhajoby navrhuji následující otázky: Jaké jsou aktuální trendy (posledních cca 5 let) ve vnímání homosexuality v evropské společnosti? Ve kterých evropských regionech je usilováno o rovné legislativní i společenské postavení homosexuálů, a kde je naopak liberalizace teprve v počátcích? Jaké má tento různý přístup v jednotlivých evropských zemích (historické, náboženské apod.) příčiny?

Mgr. Zdenka Sokolíčková, Ph.D. M.A.

V Praze, dne 26. dubna 2018